

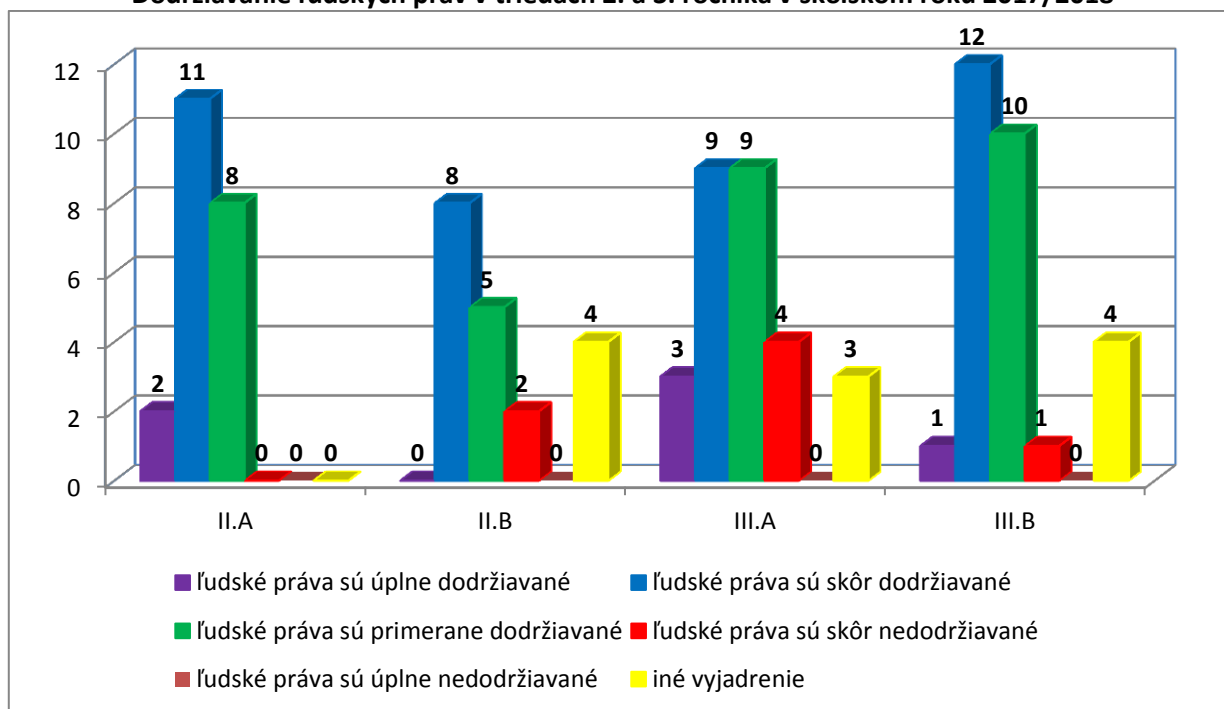
Dodržiavanie ľudských práv v strednej škole

Súkromná stredná umelecká škola v Žiline sa stala prvou školou na Slovensku, ktorá realizuje program mimovládnej organizácie Amnesty International „Školy priateľské k ľudským právam“ a prakticky uplatňuje dokumenty k ochrane ľudských práv vo výchovno-vzdelávacom procese. Na **do**držiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv a Dohovoru o právach dieťaťa sa odvoláva aj Školský poriadok Súkromnej strednej umeleckej školy v Žiline s účinnosťou od 01. 02. 2017.

V dňoch 23. 10. 2017 a 25. 10. 2017 sa žiaci 2. a 3. ročníka zúčastnili prieskumu zameraného na zistenie stavu a úrovne dodržiavania ľudských práv v strednej škole. Pedagogického prieskumu sa zúčastnilo 96 žiakov, t.j. 85,7 % žiakov (21 žiakov z II.A, 19 žiakov z II.B, 28 žiakov z III.A a 28 žiakov z III.B).

Žiaci hodnotia stav a úroveň dodržiavania ľudských práv v strednej škole pozitívne – 6 žiakov sa vyjadrilo, že ľudské práva sú úplne dodržiavané (6,3 %), 40 žiakov sa vyjadrilo, že ľudské práva sú skôr dodržiavané (41,7 %), 32 žiakov sa vyjadrilo, že ľudské práva sú primerane dodržiavané (33,3 %), 7 žiakov sa vyjadrilo, že ľudské práva sú skôr nedodržiavané (7,3 %), iné vyjadrenie poskytlo 11 žiakov (11,4 %).

Dodržiavanie ľudských práv v triedach 2. a 3. ročníka v školskom roku 2017/2018

Zdroj: Výsledky pedagogického prieskumu „Dodržiavanie ľudských práv v strednej škole“, október 2017.

Z vyhodnotenia dotazníka vyplynuli uvedené závery:

a) 31,3 % žiakov sa nestretlo s porušovaním ľudských práv v strednej škole, čo predstavuje nárast o 6,3 % oproti minulému školskému roku, 25,0 % žiakov sa stretlo s porušovaním ľudských práv ako svedkovia a 9,4 % žiakov sa stretlo s porušovaním ľudských práv ako obeť, 34,3 % žiakov sa nevyjadrilo, či sa stretli alebo nestreli s porušovaním ľudských práv v strednej škole;

b) najčastejší typ porušovania ľudských práv v strednej škole predstavuje neobjektívne hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov (29,2 %), šikanovanie (20,8 %), popieranie práva na vlastný názor (12,5 %), diskriminácia (6,3 %), ponuka psychotropných a omamných látok (5,2 %) a psychický nátlak zo strany učiteľov (1,0 %), iné vyjadrenie k porušovaniu ľudských práv uviedlo 25,0 % žiakov;

c) pri porušení ľudských práv v strednej škole sa žiaci obrátili na rodičov (32,3 %), triedneho učiteľa (30,2 %), kamarátov z mimoškolského prostredia (14,6 %), spolužiakov z triedy (13,5 %) a výchovnú poradkyňu (2,1 %), 7,3 % žiakov sa neobrátilo so žiadosťou o pomoc na nikoho;

d) pri riešení nedodržiavania ľudských práv v strednej škole uplatňujú učitelia najčastejšie riešenie problému diskusiou (70,8 %), 15,6 % žiakov sa vyjadrilo, že vyučujúci ignorujú riešenie problémov žiakov a 13,6 % žiakov uviedlo iné vyjadrenie ku riešeniu problémov porušovania ľudských práv v školskom prostredí;

e) najrozšírenejší zdroj informácií o ľudských právach predstavuje škola (62,5 %), čo je nárast o 17,3 % oproti vyjadreniam z minulého školského roka, rodina (13,6 %), rozhlas a televízia (12,5 %), internet, noviny a časopisy (5,2 %), spolužiaci a rovesníci (2,1 %), záujmové skupiny pre voľnočasové aktivity (1,0 %), 3,1 % žiakov uviedlo iné zdroje informácií o ľudských právach;

f) 86,5 % žiakov vedelo vymenovať aspoň dve ľudské práva, vo výpovediach najčastejšie rezonovali právo na život, právo na vierovyznanie, právo na vlastný názor, právo na prácu a právo voliť, 13 žiakov nevedelo uviesť dva príklady na ľudské práva (13,5 %);

g) žiakov 2. a 3. ročníka trápia uvedené problémy – učenie (38,5 %), zdravotný stav svojich blízkych a vlastné zdravie (27,1 %), sociálne vzťahy s učiteľmi (5,2 %), sociálne vzťahy so spolužiakmi (4,2 %) a sociálne vzťahy s rodičmi (2,1 %), 22,9 % žiakov uviedlo iné problémy alebo sa nevyjadrilo;

h) 58,3 % žiakov pozná dokument Dohovor o právach dieťaťa, čo predstavuje nárast o 27,5 % oproti minulému školskému roku, 82,3 % žiakov pozná telefónnu linku - Linka detskej istoty (116 111);

i) 13,5 % žiakov vymenovalo príklady pozitívnej zmeny v uplatňovaní ľudských práv v strednej škole, napr. činnosť žiackej školskej rady, aktualizácia školského poriadku, využívanie schránky dôvery, rešpektovanie názorov žiakov a pod.

Ľudské práva vymedzujú postavenie človeka v spoločnosti, bez nich by človek nemohol žiť dôstojne ako plnohodnotná ľudská bytosť. Vedenie školy prijme na základe uvedených zistení primerané opatrenia ku zlepšeniu stavu a úrovne dodržiavania ľudských práv v strednej škole v nasledujúcom období.

PaedDr. Peter Majer